Digitized by the Internet Archive
in 2017 with funding from
University of Illinois Urbana-Champaign Alternates

https://archive.org/details/proliskyzhmutokp008800

528

1786

УЛЯНА КРАВЧЕНКО.

ПРОЛІСКИ

ЖМУТОК ПОЕЗІЙ ДЛЯ ДІТВОРИ.

ПЕРЕМИШЛЬ 1921.
Накладом Народного Базару.

ЛЯНА КРАВЧЕНКО.

1786

ПРОЛІСКИ

ЖМУТОК ПОЕЗІЙ ДЛЯ ДІТВОРИ.

ПЕРЕМИШЛЬ 1921.
акладом Народного Базару. — З друкарні Кнолєра і Сина.

LIBRARY
UNIVERSITY OF ILLINOIS
AT URBANA-CHAMPAIGN

891.79
S558
Opr

Збірка поезій „Проліски“ була готова вже 914 року, однак по причині воєнних подій не ввійла тоді до друку. Від того часу проминуло сім т — тяжких і сумних для нашого народа — ак, що годі було досі взятись за видання отсих нних віршів. Доперво в сім році, маючи під рую рукопись зладженої збірки, що щасливо перела довголітню воєнну хуртовину і заховалась йже цілісінько в одній з наших бібліотек, тай ставши від шановної авторки дозвіл надрукути її, піднявсь „Нар. Базар в Перемишлі“ виити її в такім виді, як се мало бути передніше.*)

Поезії, що ввійшли до отсеї збірки здаєсь бути по більшій части вже звісні нашим читачам. друковано давнійше поодиноко в „Дзвінку“ (в р. 90—1914), кільканайцять з них поміщено в шкільх читанках, а новійшими часами у „Світі дити“. Однак потреба збірного видання отсих поезій я дітей показалась все таки конечна, тим більше, о в нинішних часах тяжко набути навіть тих ижок, у яких вони були первісно друковані.

Поезії нашої славнозвісної поетки навіяні ніж-

*) Лише пояснення деяких слів, додав я тепер побучно на кінці збірки. П. В.

ним материнським теплим чуттєм, любовю до рідного краю і народа, до Бога й ближнього. А вжеж найбільше замітна в них велика любов до всеї окружаючої природи. В ній бачить поетка найбільшу красу і принаду життя, в ній відчуває понуку до добрих діл, до праці, світла й поступу, в ній пізнає всю силу й премудрість самого еї Творця. — Нехай отже сей жмуток поезій буде все дорогою памяткою для всіх українських дітей від правдивої матери, що весь свій найкращий вік провела в праці для їх добра, що все і всюди стежила за ними й берегла,

Щоб їх не взяло зло —
Щоб не пропало ні одно...

ПАВЛО ВОЛЯНСЬКИЙ.

Перемишль 18. цвітня 1921.

Заспів.

Із земних скарбів всіх нічо на власність
Не маю... не хотіла...

Манила — кликала мене лиш ясність -
До світла я стреміла.

Спинялась там — де вяла квітка біла
Спинялась... берегла ті дитинята,

Щоб їх не взяло зло,
Щоб не пропало ні одно...

Душею все над ними йму вітати,
Не дам пропасти

У темній власти
До них лиш право має Україна-Мати!

Проліски.

Сонічко сияє повне сили й хвали,
Вітерець тепленький весь серед лугів —
А з вижин блакиту, із спокою царства,
Весну нам віщує жайворонків спів.

Весну нам віщує, — хоч весна з зимою
Ще нераз завзяту борбу заведуть —
Молодую зелень — се знамя побіди,
Ще нераз сніг вкриє і зморозить лють.

Не трівожся серце! Бач з снігів і леду
Квіти прозябають в захисті сосон —
До світла і тепла, до життя і сонця
Проліски піднесли ряд дрібних корон.

▽▽

Веснівка.

Від Дунаю — моря віє
Вітерець теплом —
І щебече рід крилатий
По кущах гуртом.

Блеск сонейка заливає
Гори і площінь —
Звідусіль спів долітає:
„Тінь — цвірінь, цвірінь“!

Ой, не знаю, мамко любі,
Що значить „цвірінь“ —
Що гурт птиць радить, рішає
Так по днях терпінь.

Хоч не знаю, всеж як чую
Веселе „цвірінь“,
То живійше кров заграє,
Уступає лінь.

Мов крильми підносить душу
Міць нових стремлінь —
І бажаю правди світу,
Праці і вражінь.

І бажаю причинитись,
Щоб зла щезла й тінь —
Не було на світі горя,
Болю, ні терпінь.

Щоб для всіх земля всміхалась
Щастєм і добром —
Ми свобідні заспіваєм
Весело гуртом.

Цвіти.

Цвіти! О, витайте цвіти,
Ви весни найкращі діти!
По снігах і хуртовині
Мир віщуєте людині.
Ледви вкрили ви леваду,
Серденько найшло розраду.
Чар принесли ви з собою,
Пахощами й барв ігрою.

Діти любі, чемні діти
Й ви в життю неначе цвіти,
В личку щирість вам зоріє,
Око і душа радіє.
Ваша ніжність, ваша врода,
Се для мене осолода.
Забуваю зло і муку,
Виджу щастя запоруку.

Серед зілля маєвого
І проміння золотого,
Як вас бачу, любі діти,
Ви, життя найкращі цвіти,
Вірю — здобудемо долю,
Правду і добро і волю.
У роскоші потопаю,
Діти! ви завдатком раю!

Хрущі.

Що се? Що так зашуміло,
Зашуміло, забреніло.
Півсмерком в густім саді? —
Що се? Що се? — О, вже знаю,
Пробудились, вилітають
З сну гуртом бучним хрущі!

Як лиш май настав чудовий
Хрущики немов у змові
Всі в один збудились день —
І летять, бренять юрбою
Над вербою, калиною,
Понад цвітом груш, вишень.

Безліч... тьма... ні їх спинити!
Обїдають лист рокити,
Молоді вітки беріз.
Вийду в сад — так по неволі
Дістаю від них по чолі,
А зухвальші бють в сам ніс!

Ха! Ха! Ха! Нема тут ради
Зачислю се до принади,
Що приносить май лишень —
Жаби рахкають у хорі,
Чути згуки в темнім борі
Соловейкових пісень...

Тьма крилата повна бучі
Наповнила сад цвитучий,
Сад гудінням їх ожив —
А їх вєє іще більшає,
Налітає, добуваєсь
Із зораних піль та нив.

Над запашними кущами,
Над вишневими садами
Тьма хрущів летить... гудить..
Радісне се їх гудіння!
Місяченько ллє проміння,
Землю блеском золотить...

Конвалії.

Дзвіночки конвалій покрили діброву,
Ах глянь, що в дзвіночках тих чару і дива
І квітів тайну зрозумієш ти мову,
У тебеж, дитино, душа так чутлива.

І мусиш ти квітів тих чар відчувати,
І будеш любити, як я їх любила —
Любити красу їх ніжну й аромати —
Любов до природи — велика то сила!

Любов до природи велика то сила,
Що розкішно серце твоє ме поїти,
До діл она добрих подасть тобі крила,
Дитино, хай будуть з тобою все квіти!

На Зелені Свята.

В ранці, на Зелені Свята,
Земле, ти така богата,
Сяєш чаром і красою
Непорочною, святою!
Хтож тебе прибрав так чисто
В цвітів одяг, з рос намисто?
Хтож тебе прибрав богато
На отсе велике свято?

Знаю, земле, чом в сі свята
В тебе шата так богата,
Чом сияєш ти красою
Непорочною, святою!
Май прибрав тебе богато
На таке врочисте свято,
Сеж святе Зіслання Духа!

А коли на Свято Духа
Сяєш, земле, від обнови,
В блеск покори і любови
Рчеснот блеск промінистий,
Приберу й я серце чисте.

Гнуться у росі перловій
Цвіти в лузі і діброві...
Де лиш гляну, всюди цвіти,
Молоді — зелені віти.
В повні блеску майські чари,
Гамір втих, утихли свари,
Лиш пісень несуться згуки,
І нема, здається муки,
Сліз і горя світ не має,
Над землею мир витає
Начеб завитав день волі,
До всіх хат зійшов блеск долі
І ніхто більш не сумує —
Люди і весь світ раює...
Світ прибрав днесь вид святині,
Сеж велика тайна нині —
Се Святе Зіслання Духа!

Ой, пійду я в луг великий,
Де цвитуть ті рожі дикі,
Ой, пійду — там у долині,
Там струмочка хвилі сині,

Там густий шувар буяє,
Золотий лотач пишаєсь,
Очерет, метлиці, трави,
Мов килим сей величавий.

В серці радість і вдовілля!
Принесу цілий сніп зілля,
Незабудьки, яскри, рожу,
Зілля жмут нарву і зложу
Принесу і всім на втіху
Шуваром замаю стріху.

Черемшин пахучі віти
І конвалій білі цвіти,
Що зросли в росистім полі,
В церкві зложу на престолі
Хай в свіч блеску золотому
В жертву віддадуть арому
З димом злучаться кадила...
І душа розверне крила
Серед пахощів, сияння
Попливуть й мої благання:

Нехай, о Боже, з ранних літ
Молодости моєї
Душа в провід візьме сей світ,
Що бє із правди вічної Твоєї.

О Вічне Джерело знаття
Здійми з очей полуду, —
Щоб блуд не звів мене з пуття,
О дай знайти шлях істини і труду!

Дай навіть в час трівог і проб
Життя ціль віднайти - підняти —
І без жадоб у повноті знадоб
Повинність з поспіхом святим сповняти!

Лелії.

Видиш доню цвіт лелії,
Що лиш днесь зацвив,
Одягом велично - пишним
Весь наш сад скрасив.

Стать струнка несесь високо
Над дрібний хабаз —
На сніжистобілій шаті
Плям нема ні сказ.

В чаші скарб скриває — росу
Чисту мов алмаз —
Красоту святу, велику
Цвіт злучив сей враз

І тому саду цілому
Надає краси...
Серця чистої картини,
Доню бережи!

Бо як цвіт красою сяє
У цілім саді,
Сяти можеш чеснотою
У людській сімї.

Як на цвіту білій шаті
Сяє та роса —
Так нехай і з личка сяє
Серденька краса.

Ум твій прибери у правду
Грудь чуттям огрій —
Будеш у людській родині
Цвітом сих лелій.

Серця чистої картини
Доню бережи!
Гарний цвіт саду цілому
Надає краси.

Квітка і гусінь.

Жила квітка у садочку
І лиха не знала,
В світлі сонця листя гріла,
Росою вмивала.

Аж раз гусінь препогана
На квітці усіла,
Їла з неї лист за листом —
Пупіночки їла.

Із стебельця мов із серця
Добрі соки пила,
Поки квіточка головку
В низ не похилила.

І життя не стало квітці —
Шкода квітки, шкода!
Бач, щоб в тебе не пропали
Щастє і свобода!

Бач, дитя: як черв до квітки
Закрався тихенько,
Так дістатись може злоба
У твоє серденько.

То змарніють твої сили,
Потемніє врода,
І життя пропаде даром...
Шкода квітки, шкода!

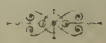

Незабудька.

Квітко з зіркою ясною,
Квітко ніжна з синім оком,
А відкіль ти тут узялась
Над водою, над потоком?!

Як огрілася землиця
Від весняного проміння,
Так на крилах теплий легіт
Тут заніс дрібне насіння.

Хтож тебе поїв і плекав,
Зберігав тебе як треба,
Малював листки і цвіт сей,
Цвіт, що має колір неба.

Дощик і роса поїли,
Легіт колисав легенько, —
Цвіт мій сонце малювало
Плекала земля мов ненька...

Ще скажи, як звешся квітко,
Я тебе так полюбила, —
До життя яка — скажи ще —
Тут тебе призвала сила?

Незабудькою я звуся
Се затям — дитино мила,

А життя мені дала — та
Що й тобі — могутня сила.

І за тебе і за себе
Силі сій подяку зложу —
А твій цвіт мені дорозший
І над ясмін і над рожу.

Цвіт мені твій незабудько,
Все окрасою хай буде —
Хай за щире, добре серце
Не забудуть мене люди.

Кіточка.

А та кіточка, та наша біла,
На печи собі смирненько сіла.
Чисто ротик лабками змиває,
По ловах недавних слід стирає.
Вмилась і зажмурила гнет очи,
„Пацер“ свій — не знать, по ким муркоче.
Може мовить „пацер“ кіця біла,
По тій мишці, що єї ось з'їла.
В хаті тихо, кіця лиш муркоче,
Дрібний дощик на дворі хлюпоче.
Аж тут шкрібнуло щось під помостом,
Вибігає мишка з довгим хвостом.
„Пацер“ втих... кіт мірить бистрим оком,

Вже при мишці є — за першим скоком.
Видить мишка ворога тяжкого,
Та вже годі спастися від нього.
Близько, близько кіточка за нею —
Мишко, не зійдешся більш з ріднею!
Кітка мишку схопить, то пускає,
Що моторно знов її спіймає.
Ж по довгій — довгій тій забаві
Мишці рани завдає кроваві.
Це оден, оден лиш стон розпуки,
Покінчила бідна мишка муки.
Необачнаж ти була маленька,
Й, заплаче гірко твоя ненька.
Ненькаж тебе вчила, научала,
Про пригоди з котами казала.
Не однуж — бо вже так мишку з'їла,
Й, та кіточка, кіточка біла.
Згибла й ти — — кіт на печи сідає,
По ловах слід миє, ізмиває...

Пташка в клітці.

Пташину бачила я в гарній клітці,
В позолоченій клітці дорогій.
Такбну пташину бачила я нині
Довго — довго я на ню гляділа,
Ж сльозу стерти мусіла я з вій.

На волі вроджену пташину бідну
Взяла чиясь рука жорстока в плінь
І з нив зелених та із лук цвитучих,
Огрітих теплим соняшним промінням
Заперла у понуру клітки тінь.

А пестре пірячко дрібної пташки
Веселки сяє красками зза крат —
Але пташина голову сховала,
У сні єї чей радість не минає,
І сниться може їй краса левад.

Їй може сниться в мглах сходяче сонце,
Весняний, повний теплих блесків день —
Сей божий світ такий веселий, красний,
Квітки рожеві, китяги калин
І сад весь в білім цвіті груш, вишень.

І снить ся бранці рій подруг свобідних,
Летять на лан, де яреє зерно —
І чуєсь їй шепіт живих вод чистих
І хор пташат звінкий, як сміх як радість!
В кущи затишнім сниться їй — гніздо.

Про вирій чарівний, далекий... може
В пташини памяти став ясний сон,
Бо нагло так крильми затріпотала,
Мовби на божий світ, до сонця забажала,
Я чула трепіт крил — й трівожний стон.

Я чула стон трівожний пташки в клітці,
Не спів се — щось мов зойк, мов писк, проклін —
Дарма́ з тюрми до лету так зривалась,
Дарма́ на повнеє життя так рвалась,
Ранила крила лиш — до клітки стін.

Аж сил не стало їй, немов омліла,
У кліточці — тюрмі сумна сидить,
А гурт людей іде — іде і бачить,
Як пташка, замкнена між дроти, гине,
Повільно гине... гурт на се глядить.

Думка.

Ой, скажи мені, струмочку,
Скажи тихесенько,
Чи тобі не гоже в гаю
Що журчиш сумненько?
Ой скажи ми, соловію,
Співаче маленький,
Чом жалобою в даль лине
Голос твій ніжненький?
Скажи, синя незабудько,
Розкажи, сестричко,
Чом росою — слезонькою
В ранці миєш личко?

Та чом рідко ти куваєш,
Зозуленько сива?
Чому щастєм в літну нічку
Папороть не цвила?
Чом ти плачеш чорна хмаро,
Спішучи все далі —
Чи збираєш з сего світа
Всі сльози, всі жалі?
Ой, колиж і у природі
Гаразду не має —
Так чиж диво — що й нам доля
Щастє укриває?

Рідне гніздо.

У кубельци, у рідненькім
Тепленько пташині —
При батеньку і при неньці
Весело дитині.

Птах пташаткам в тихім кутку
Гніздочко звиває,
Пухом стелить, зерном кормить
До сну їм співає.

Рідний батько, рідна мати,
Хочби й умлівали,
Щеб дітям хлібця добули —
Зірок би їм зняли...

Тож хоч пташка пірєм вкриєсь
В крильцях силу чує, —
Вольним світом погуляє,
До гнізда прямує.

Хоч в вирію небо краще,
Сонічко яснійше —
Пташка в рідний край вертає,
Бо тут їй милійше.

І ти сину погуляєш
Соколом в чужині,
Аж побачиш: нема раю,
Як в рідній країні.

І ти доню найдеш долю
Між людьми і втіху,
Та все згадка літати - ме
Під рідную стріху.

Всюда гарно, всюди славно,
Всюди добрі люди, —
Лучшеж як у батька й неньки
Вам нігде не буде.

Сирітська думка.

Жила ненька — і дрібненька
Квітка пишно цвила —
І ся хатка, мов палатка,
Блесками зоріла.
Нема неньки — і дрібненька
Квітонька зівяла —
І в хатині-сиротині
Недоля настала.
Ясні хвилі вже в могилі,
В могилі відрада —
З пісні звуків — з щастя блесків
Спогадів громада...

Моїй дитині.

* * *

Голос твій дитино
Як ті срібні звони,
Бо у нім лиш чути
Правди щирі тони.

Бо той голосочок
Облуди не знає,
Ним само серденько
Мовить - промовляє.

Голосочок чистий
А слівце пещене,
Голосом тим наче
Мовить Бог до мене.

В твоїх оченятах
Чистий чар принади,
Бо душа не знає
Злоби ані зради.

Очи — мов від тихих
Зеркало незмінне,
Небо я в них бачу
Прозоре, промінне.

Ясний одсвіт раю
Погляд зберігає —
Бо душа провини
Ні гріху не знає.

* * *

Ти маєш так тихі, ясні оченята,
Не знаєш нічого, що се є журба —
Ти маєш і маму і тата,
Тому ти щаслива, богата,
Дитино моя.

В садочку вітоньки гне буря, хиляє,
Листки рве так ніжні, слабі так, мов ти,
І квіти нещадно зриває;
При тобі-ж тут ненька чуває,
Спокійно засни.

В саді заливає дощ птиці дрібненькі,
Тобіж тут так гарно, при неньці бо ти!
Не буря, рука тепла неньки
Дитятко тя гладить маленьке,
Спокійно засни.

У світі є й діти одні-сиротята,
Самі без опіки, без хати вони —
Ти маєш і маму і тата,
Замкни же ті ясні свої оченята,
Спокійно засни.

* * *

Співай дитино! Пісня звінка
хай сріблом ллється із серця дна.

Бери в пісонці найвисший тон,
життя красуєсь як цвіт з ослон.

Цвите для тебе сам щастя цвіт,
тобі, дитино, з проміння світ!

Тобі досяжні зірки самі,
горять у серці огні святі.

Ти маєш віру і ясні сни,
в світ ідеалу сягай крильми.

Спів твій хай ллється, як спів тих птиць,
а думок летом сягай зірниць.

Звернись до сонця над сірий пил,
о, рано, рано пробуй міць крил.

Злітай до сонця як рій тих пчіл —
прийде гнеть днина бою і діл.

Рви цвіти, тішся — доки твій яр,
доки витає краса і чар.

І срібним співом життя витай,
співай як пташка — сни щастя рай!

* * *

Ти питаєшся, дитино,
Що треба любити —
Полюби ту міць, що каже
Сонічку світити.

А відтак вітця і неньку
Любити потреба —
Бо вони тобі защита,
Придана із неба.

Полюби людину бідну,
Наче свого брата —
Най будуть тобі ще милі
Край рідний і хата.

Полюби в природі квіти,
Всю красу, всі дива —
Серцем обійми вселенну,
А будеш щаслива.

Розмова.

Нуся: В мене ляльочка велика
У суконці, в черевиках
І паяцика я маю,
День цілий бавлюсь, гуляю.

Гандзя: Я бавлюся лиш у свято,
Бо нема часу богато —
Годі день цілий гуляти
Треба вчитись... вишивати...

Нуся: Сукні дістаю готові,
З „Труду“ золоті, чудові, —
Забавки, цукорки маю,
Що сама лиш забажаю.

Гандзя: В мене стрій не золотистий,
Не коштовний — простий, чистий —
Ми народ не є богатий,
Не про строї нам би дбати.

Нуся: То люблю ті оксаміти,
Шовки, стяжочки і цвіти,
А також даю гріш радо
На цукорки й чоколяду.

Гандзя: Ласощів я не купую,
Гріш даю тим — що бідують,
Тим — що вчаться — хоч голодні,
Ріжні ціли є народні...

Нуся: Кажеш: „вчаться — хоч голодні...“
Кажеш: „Ціли є народні...“
Ах, про се я ще не знала,
Може й аб була-б що дала.

ндзя: Не дивуюсь, тиж маленька,
З годом аж будеш старшенька
Гріш на „ціли“ даш так радо
Як тепер на чоколяду.

ся: Я на „Збори“, як Тітуся,
Днесь пійду і придивлюся,
Прислухаюсь й буду знати,
Що значить на „ціль“ гріш дати.

Клопоти Нусі.

Справді лихо довелося
Відорвалося волосся
Ляльочці із голови.
Без „перуки“ страх погано
А тут ще так рано — рано,
До полудня, лялю, жди!
У тім горю у тяжкому
Я не звірюся нікому,
Всі з моїх сміються бід.
Вуйко, як прийде до хати,
В тайні тра йому сказати,
Він порадить так як слід.
Вуйко мій — професор вчений,
Доктором є й всім для мене,
Як зачує лиш мій плач,
Окуляри відкладає
І роботу всю лишає
Читання й сотки задач.

І питає: Нусю люба,
Що там? шкода є чи буба?
І що правда — се не гріх,
Попестить і поцілує,
Заспіває, потанцює,
Аж з плачу сейчас я в сміх.
Я прудка, прудка вже з роду
І частенько зроблю шкоду,
З ляльки щось зібю начинь —
Помочи ніхто не хоче,
Ти собі хоч виплач очи,
Ти собі хоч Нусю гинь!
Тілько вуйко, моцний Боже!
І порадить і поможе,
Дорогенький вуйко мій!
Не відмовив ані разу,
Здротував раз навіть вазу,
Ляльочці прибрав покій.
А тут нині та перука,
Справді клопіт мій... розпука,
Щоб хоч гості не прийшли!
На годинник подивлюся,
Чи я вуйка гнет діждуся?
Ще з пять мінут, лялю, жди!

Нуся при роботі.

В ранці рано тільки стану,
В кождий куточок загляну —
Як лиш щира є охота
То знайдеть ся все робота.
В праці щастя запорука,
Я не знаю що се „скука“
І від „скуки“ від зануди
Ратують мене лиш труди.
В дома при кождій роботі
Помагаю мамі тьоті.
В ранці рано пораненько
Поснідаю я гарненько
І мерщій до праці живо
Стіл зітру оберіжливо,
Хліба, булочки кришину
Не змарную і не кину.
За вікном малі пташата
На дрібки ждуть небожата,
Вються, вкруг вікон літають
Щебетом нас звеселяють,
Кожну їм даю кришину.
Так часу дармо не трачу
У покоях чисто прячу...
Припинаю фартушину
Йду відтак до кухні прямо

І питаю зараз: мамо
Що днесь будемо варити?
Помагаю жваво, мітко.
Та сего не мож таїти —
І нігде вже правди діти
Шкода трафиться не рідко,
А як злюка куховарка,
Зараз межи нами й сварка.
Куховарка як лукава
То не легка з нею справа,
Йме торочити о шкоді
Слухати, бігме, аж годі,
Аж часом візьме досада
І я рада чи не рада
Посварюся й неминучу
Викличу велику бучу,
Ой гаряча в мене вдача!
„Хай до книжки йде раз Нуся“!
Я на се лиш засміюся.
Потай соли візьму в жмені
І насиплю до печені...
Чую: „Горечко нужденне,
Що так все пересолене,
Збитки робить малий чорт“!
Я вже ладжу з моркви торт,
Прибираю — що похожий
Мов з цукорні — кращий може.

„Цитьже — кажу — вже — про мене
Оберу вам ще зелене.
Кину все те до росолу,
На ручках хоч є мозолі
Оберу дві бараболі —
Ще накрию вам до столу“.
Приучуся вже від нині,
Славна буду я ґаздині
Обійдусь колись й без слуг
Ні боятись йму наруг
Ні наруги ні неслави
Не боятись йму біди —
І зварю всі наші страви:
Голубці — борщ — пироги!..
Скажу тільки се між нами:
Я так люблю — страшно люблю
Наїстися пирогами...

З листу мами до Нусі.

— Донцю! Тут питаєся матуся
Сонічка що дня:
„Чи ти бачиш, що там робить Нуся,
Донечко моя?“
— Так! Падуть і на її головку
Проміні мої
І цілують те волосся з шовку
Косоньки буйні.
І цілують ясні тії очи
І будять зі сну,
Чую срібний сміх її діточий,
Пісоньку звінку.
Бачу, наче квітка, процвітає
Те дитя твоє,
Коси буйні чеше, заплітає
В час до школи йде.
— Доньцю! Тут питаєся матуся,
Пташенять що дня:
„Пташенята! Що там робить Нуся,
Донечка моя?“
— Не журися — кажуть — так матусю,
І збудься жалю,
Бачили ми і сьогодня Нусю,
Бавилась в садку.
Серед цвітів ми співали Нусі
Лиш про се в одно:
Гнеть час ферій! Тішся: До матусі
Вернеш на село!

Свідоцтво Нусі.

Хоч собі мала я Нуся,
(Я лиш перший рік учуся)
Та свідоцтва не боюся.
Але в тім нема і дива,
Я трудяща, не лінива.
Кажуть, сей не зна, що горе,
Хто лініство раз поборе.
Рік цілий на те я вчилась,
Щоб тепер не соромилась.
Ось покажу вам усім:
„Дуже добре“ є аж сім,
Є „відлично“ щось аж три —
Ой, я вчилась день по дни,
Працювала пильно в дома,
Хоч нераз тяжка утома
На моїм усіла чóлі.
Та зате я перша в школі.
Я учуся, милий Боже,
Аж нераз мене сон зможе,
А нераз, як сонце гріло,
То і серце затремтіло,
Рвалось до забав, до волі
Та я вчуся в дома... в школі..
Се свідоцтво без догани!
Знаю, вуйко мій коханий

Тішитись найбільш ним буде.
Признаюсь вам, добрі люди,
Не було між нами згоди:
Вуйко клопіт зразу мав,
Як в науці із „природи“
І в рахунках помагав.
Слухати я не хотіла,
Ще тоді про ляльку мріла.
Та до праці звикла вскорі,
Погодились ми по спорі
І без кар і без принуки
Взялась щиро до науки.
Се й учителька признала,
В мене пильність є „тревала“
Є „похвальні“ обичаї,
Кляс таких не кожда має.
Та у тім нема і дива,
Хоч я з роду вередлива,
Але в школі уважаю
І за се „похвальні“ маю.
Кляс нема ще лиш з музики,
„Дуже добре“ всі язики —
В рубриці: вкраїнська мова,
Є „відлично“. — Ой, чудова
Милозвучна наша мова!
Часто, хоч манить забава,
Українських віршів вчуся,

Знаю, хоч мала я Нуся,
Рідна мова наша слава!
„Добре“ є з робіт ручних,
А зовсім нема кляс злих.
Жде тепер мене свобода
Аж неділь ціліських сім!
Ще покажу вам усім,
Є у мене нагорода,
Книжочка отся цацана,
Беріжками мальована:
„Дії рідної країни“.
Що за втіха для дитини,
Як сама вже, милий Боже,
Книжку сю читати може!
Троха труду, троха муки
І скінчився рік науки.
Много-много я вже знаю
Ясно в світ сей споглядаю —
Та тепер, н мов крилата,
Я до дому поспішаю,
Бо найбільша в тім заплата
І найбільше щастя в тім:
Буде дома радість всім!
Тож спішу, немов крилата.

Нуся на феріях.

Там ось гори — тут долини
І струмочок срібносиний,
Беріжком пісок і рінь,
Між вербами холод - тінь.
Се картина величава
А забава? Тут забава
Так чудова! Мій Ти Боже!
Не ялося — певно може
Бавитись мені в пісочку...
В тайні — се лиш вам повім
Вскорі я скінчу літ сім,
Не чужа мені наука
Не чужа і вся азбука —
Всеж таки у холодочку
Люблю бавитись в пісочку.
Люблю дуже будувати —
Миттю мов ростуть палати,
Дім ляльок — де є світлиці,
Де кухні є — і пивниці — — —
Так ставлю цілі оселі —
А часом мости — тунелі
І желізничі дороги —

— — — — — — — —

Ах, мчать ферій дні веселі
Наче в казці — наче в снах!...
У пісочку грязнуть ноги —
Мов горобчик в нім купаюсь
І пісочок розсипаю
І по собі — по волоссю — — —
Справді — може не ялося

Та нехай там — — я кріпшаю
І утіху - роскіш маю
Більшу — як на всіх забавах!
Хай там! — стрібну до поточка
І умию личко - - очка —
Викупаюсь — відпочину.
А відтак ще на долину
Побіжу нарвати цвіту...
— — — — — — — —
Хай живе село — і літо!

В гостині у Нусі.

У гостину з ляльочками,
Так прийшли мов з діточками,
Гандзя і мала Катруся.
Щиро їх витає Нуся:
— Гостям раді! Ах, кохані!
Днесь забавимося „в пані“!
Прошу свіжі пампушки
І горяча чоколяда,
Вам я дуже, дуже рада
Поговоримо мов „пані“.
— Знаєш — Гандзю — що Катрусі
Гарно в тети капелюсі.
Вбрались в сукні, в чіпочки,
Розмовляють вже про моду,
Про слуги і невигоду,
Про „сензації“ всі дня:
Краще було у матусі,
Ой, тепер не ті часи, —
І Катруся нарікає,

Що слуги раз в раз зміняє:
— Служниці і ті лакеї
Є цілком вже без ідеї,
Обовязку почуття,
Ні снаги у них ні хисту!
Ось хустину із батисту
Покоївка днесь спалила —
Се нам поміч із служниць —
Куховарка слій суниць
Що найбільший нині збила
Все так робить як не слід —
День за днем є кілька шкід,
Вчерай знов хинський вазон
Збили — струтили з вікон!
— А у пані? Гандзя каже:
Ой у мого чоловіка
Платня зовсім не велика, —
Я сама — служниць нема —
І варю й роблю все проче
Лиш часом хорують діти
І у тім нова журба:
Лялі випали знов очи.
А у мене каже Нуся,
Служить вже три літ Маруся.
Ой, бо пані кожну слугу
Уважають за подругу.
Кожна робить тут, що хоче.
Пані день цілий волочесь...
— Так? — Требаж дбати про наш люд —
Годі — хоч не величаюсь —
Щось для загалу сповняю,
Неграмотних научаю,

Захоронку і Приют
В заряді своїм тримаю.
Я — часу дарма не трачу...
А — в слузі людину — бачу!

* * *

Скажи, дитино, правду щиреньку,
Скажи так щиро, як любиш неньку,
Які про щастя скриваєш мрії,
І чим серденько, душа радіє,
І що для тебе має принаду,
У неньки слові знайдеш пораду —
Не крий очиць так, ти соромлива,
Скажи що любиш? чим ти щаслива?

Ой, що люблю я? голубко - нене,
Люблю луг сонцем опромінений,
В китиці білі, стрійну калину
І незабудьку, фіялку сину,
Шовкову зелень, пахущі цвіти,
Із гір далеких звуки трембіти, —
Прудкі струмочки, небо без хмари...
Люблю я, люблю весняні чари.

Коли співають дрібні пташата
І вся в промінню земля богата,
Веселки блеском сияють роси
А срібні коси кладуть покоси,
В гаю озветься зазулька сива,
В полудня жарі пишаєсь нива,
На нивах наших пшеничка спіє,
Тоді, матусю, серце радіє.

Як сяють зорі на неба склоні,
А я, матусю, при твоїм лоні,
За твоїм словом лину в казочний
Сей світ чудовий, світ непорочний,
Гублюсь в просторі, де сяють зорі,
Перед красою хилюсь в покорі,
Мені так добре, нічо не треба,
При неньки лоні, під склоном неба...

Коли матусю, часом бідноті,
Принести можу пільгу в турботі,
Коли людині в убогій ноші,
Подати можу хлібця, чи гроші,
Чужій недолі, як христа ради
Принести можу дрібку відради,
Тоді — се неньці — сказати мушу,
Правдиве щастя являєсь в душу.

* * *

Серденько чуттєм огрій,
Ум узбрій в науку —
Тільки так знайдеш спокій,
Щастя запоруку.

Сила, молодість, краса
Довго не триває,
Хай знання струя жива
Думу укріпляє.

Дні, хвилини скоро йдуть,
Та знання проміння
Розяснить й тоді ще путь,
Як прийде терпіння.

Щастя здрій?.. се щирий труд
Задля України —
Полюби свій рідний кут,
Не гляди все зміни.

Край свій і братів люби,
Розкіш ось правдива —
Не — зрадливі чари — сни
Про далекі дива.

Щоб не знати горя скрут
І запізні жалі —
Ту віддай любов і труд —
Щастя тут — не в далі.

ЗИМОЮ.

* * *

Мамо, сипле, сипле сніг!
Бач, вже білі сніжинки
Бруд застелюють доріг,
Криють людських стіп сліди.

Ой, дитино, сніжинки
Криють білістю слід стіп —
Та нечистих діл сліди
Не вкриває навіть гріб.

У життю на слід діл злих
Білий не кладесь покров,
Най тя збереже від них
Серця доброта — любов!

Поспіши дитино мила.

Поспіши, дитинко мила,
Глянь на світ в округ —
Все зима снігом покрила
І поля і луг.

Ні загрітись у промінню,
Ні знайти зерна́,
Ось лежить там на камінню
Пташка нежива.

А тут друга, мов примліла,
Жалібно квилить:
Поможи, дитино, мила
Сю зиму прожить.

Обережно, о дитятко,
Стіл що дня змети —
І кришини перед хатку
Пташці принеси.

Дай зернятко, дай кришину,
За дрібний сей дар,
Спів почуєш наш, дитино,
Як настане яр.

Бо минеться хуртовина,
Й завитає мир —
І тоді тебе пташина
Зазове на пир.

На природи пир богатий,
І у гай пійдеш —
Там знайдеш наш рід крилатий
І квітки знайдеш.

Буде тобі веселенько
Бо за щирий дар
Втіху дасть само серденько
Більшу ще, чим яр.

Під Святий вечер.

Віє вітер без упину,
Мече листям по болоню...
— Мамо, глянь на сю дитину,
Простягла до нас долоню.

Наче голубятко біле,
А одіте так убого,
Вже мабуть осиротіле
І не має тут нікого.

Яб дала їй всі ті гроші,
Що на стрій новий складаю —
І суконок і розкоші
Доста вже на свята маю.

— Добре серце в тебе, доню,
Обітри з сліз очка сині
І не плач... я не бороню
Поміч дати сиротині.

Незабаром світу зоря
Благодять звістити має —
А наокіл тілько горя,
Безліч з голоду вмирає.

Та не бачать люди, пташко,
Як горюють безталанні —
Як дістати хліба тяжко,
Як мруть наче квіти ранні...

Даймо місце у багаття,
Даймо хліба і одіти —
Люди всі тож сестри, браття,
Всі одної неньки діти.

Оттоді би понеслися
З всіх сердець, у кождій хаті
Пісні щастя: „Бог родився“
Пісні мира й благодати.

* * *

Та зима така чудова,
Радісно її витаю;
Повертаю знов до Львова,
Де тітусю добру маю,
Де мене жде много втіх,
Купить кожушок тітуся
І тепленькі черевики,
Не журюся, не боюся,
Хоч мороз який великий,
Хоч вкриває землю сніг.

На дворі сніг, метелиця,
Та мене се не лякає,
Бо в нас тепла є світлиця,
Вихор лиш крилом черкає,
Доторкнеться лиш вікон.
А дужшає метіль бурі,
Кинем дров у грубку вязку,

И далі бавимось без журі,
Слухаємо вуйка казку,
Казку гарну наче сон!...
У зимі так біло-біло...
Саночками любо мчати,
Або совгатися сміло
І по леді так гуляти
Наче в літі по траві!
Там на ледовій площаді
Чути голосну музи́ку
І немов на маскараді
Повно втіхи, сміху, крику,
Блеску на сніжистім тлі.
Так мені зима минає
Серед щастя, серед втіхи...
Лиш тоді — як завитає
Думка під ті низкі стріхи,
Де не знають всіх сих благ —
Як спімну тих, що горюють
По вогких пивницях міста,
Тих, що мерзнуть, голодують,
А зима така огниста —
Відчуваю ляк і жах!
Жаль мені дітей убогих,
Хотілаб їх всіх одіти
І прогнати їх трівоги,
Дати їсти і огріти,

Звеселить на мить одну!
Годі всіх... Та всеж щось можу:
Хоч за дозволом тітусі
Забавки і одіж зложу
В пачку з написсю: „Від Нусі,“
В Захоронку занесу.

А коли згадаю се́ла,
Де голодні діти плачуть,
Де зима їм невесела,
Світа божого не бачуть,
Лиш куняють на печи —
Про забави гнет забуду,
В небо щирі шлю моління:
Боже! для отсего люду,
Для бідноти дай проміння,
Легку зиму їм зішли!

* * *

Вітер завіває, гуляє по полю,
ой, не всі тут маєм однакову долю.

Ой, давно останні квіточки зівяли,
добре тим, що хліба на зиму придбали.

Білий сніг вкриває долини і гори,
лихож тим, де пусто в хаті і коморі.

Ой, там де порожна хата і комора,
турбота ссе серце, плаче чорна змора.

Пощезали стоги, пусті й обороги,
зими перебути нема в бідних змоги.

Об пусту оселю бє сніг хуртовина,
проклинає долю голодна людина.

Ой, що проклинає, не дивуйтесь діти,
але чим хто може, бідних споможіте.

* * *

Як зима, цариця біла,
З півночи прийшла до нас,
Гнеть природа помертвіла
І блеск сонейка погас.

Бо зима, цариця біла,
Хоч і гарна та грізна;
Ледви на престолі сіла,
Щезло в круг життя до тла.

Заховались ніжні квіти,
Сплять під пухом сніговим —
Трав зелених оксаміти
Срібно-білий вкрив килим.

Уповились гай, діброви
В інею сріблисті мли —
Крижані лягли закови
На хвиль бистрих глубини.

Ей царице ти ворожа,
Не довічна власть твоя;
Є над світом сила божа
І воскресне з сну земля

РІДНИЙ КРАЙ.

Чи знаєш край?

Чи знаєш край сей, де понад Дніпром
Степи і могилки лягли кругом,
Де мріють тихі села у ярах,
Де ніччю спів звенить в рясних садках.
Ой, знаєш ти його? Туда, туда
З тобою, сину мій, злинулаб я.

Чи знаєш хатку? Біла вся мов сніг,
Свячене зілля вкруг звиса' зпід стріх.
В світлиці крізь глядять святі лиця
З іконів Николая і Христа.
Ти знаєш хатку сю? Туда, туда
З тобою, о дитя, злинулаб я.

Чи знаєш верх? Плаї щезають в млах,
Йде в полонину з турмою ватаг —
Медвідь у дебрі темній муркотить,
Із шпилів скал перлистий здрій кипить.
Чи знаєш ти сей верх? Туда, туда,
З тобою, сину мій, злинулаб я.

Не там, де лавр стремить, де мірт цвите,
Не в край Італії мій дух лине —
Бескидів чар, степів урочий світ
Перед очима сяє, миготить.
Там, де наш край, мужицька, де сімя,
З тобою, о дитя, злинулаб я.

* * *

Сей твій брат, моя дитино,
Хто тебе спитає —
Сли сльоза тремтить у оці —
Що тебе діймає?
Сей твій брат є, хто чутливе
Серце має в лоні, —
Хто в потребі поратує,
Стане в обороні.
Хто не тішиться з упадку,
Ні з твоєї шкоди —
Але руку простягає
До любви і згоди.
Сей твій брат, хто відчуває
Долю і недолю —
Хто тобі дає надію
На працю і долю.
Хто не дбає лиш про славу,
Статок і вигоду —
Але труд дає свій в жертву
Для добра народу,
І хто неньку-Україну
Любить щиро, сміло —
І тебе до праці кличе
За поспільне діло.
З тим братайся і єднайся,
Бо то брат дитино —
Вашим трудом спільним, чесним
Воскресне Вкраїна!

* * *

Ті старші наші сестри, побратими,
Про важні справи не мовлять з малими.

Они гадають, певно для дитини
Не зрозуміле горе України.

Гей, гей, на се імя серденько скаче
З утіхи скаче і з жалю враз плаче.

Бо хоч дитина я — все-ж тільки знаю:
„Україна“ — се Ти, мій рідний краю.

Зачув, затямив я вже й наші дії,
Україну нам взяли люди злії.

Колись були у нас князі й гетьмани
А нині нас давлять тяжкі кайдапи.

Ой, дії наші кровю записали
Ті, що за волю в бою загибали.

Ой, діїв наших свідками могили,
Що густо, густо весь наш край покрили.

Їх вид завзяття будить у серденьку:
З неволі встанеш Україно-Ненько!

Ростуть, ростуть нам соколові крила
І твоя вернеться і слава й сила.

І верне України сила й слава,
Бо ми здобудем свободу і право.

Ой ся землиця.

Ой ся землиця так нас годує,
Як добра ненька свою дитину,
Вона дає нам сей хліб насущний
І зодягає в теплу ряднину.

Як виросту я, як подужшаю,
Віддам сій Ненці всю свою силу,
Вона-ж у лона дасть міні хліба,
Життя минеться, дасть і могилу.

Життя бо наше минаєсь скоро —
Щоб лиш хосенно, — про більш не дбаю!
На труд крівавий не пожаліюсь,
Возьмусь за працю, піснь заспіваю.

Думка.

Хоч ти неначе в домовині,
Україно моя
У серця дні мов у святині
Твій образ ношу я.

Тебе з душі глубин кохаю,
Твоє-ж бо я дитя —
Ой, краю-ж рідний — ти мій раю,
Де-ж давна міць твоя?
Деж подвиги князів блискучі,
Де сотні козаків —
Де отамани ті могучі?
Де думи кобзарів?

Чим більш в неволі ти мій краю,
Тим більш мій сум росте —
Тим більш у горю потопаю,
Печаль мою грудь рве.

Щоби скорійш й тобі світило
Те сонічко з-за хмар —
Віддам життя весь труд і силу,
Весь серця мого жар.

* * *

Як палають в темнім борі ягідки калини,
Так любов палає в серці Нені України.

Як найкраща в темнім борі червона калина
Так на всім немає світі як та Україна.

Як далека, як простора наша Україна
В ній мені всі серцю рідні, всі одна родина.

Гнесь у низ верба зелена віттями гнучкими,
Тут дівчата наче сестри, хлопці побратими.

Тут і шум твій розумію луже і діброва,
А музикою для мене українське слово.

Ой музикою для серця, Матінко Христова,
Є для мене наша пісня, українська мова.

Чи звін звонить, — легіт віє, чи шумить діброва
Всюди чується для мене українська мова.

Величаві наші гори й бори сосновії,
Тут родивсь я — тут минають літа молодії.

Тут і сад нам процвітає пишно і богато,
Луг в зелені оксаміти прибраний мов в свято.

На красу землі вивлюся і не надивлюся
І за нашу долю - волю серцем всім молюся:

З ясного на нас глянь неба Матінко Ти Божа,
Хай нам сонце волі сяє, щезне тьма ворожа.

Поблагослови Ти труд наш — глянь на нашу долю—
По віках тяжких недолі дай здобути волю!

Молись дитино.

Молись, дитино, за Україну,
Проси для Неї Світла, Добра.
Щоб край де була твоя колиска
Тобі не взяла чужа рука.

Вкруг холод — темінь... все те — що нищить,
Полошить щастє — сни молоді —
Молися — ворог загибель ладить
Тобі, дитино, твоїй сімї.

Молитви чисті шли за ті хмари
До Творця Світла — на вишини —
Моли ся заким огорне сумнів,
Надія щезне і щезнуть сни...

Молитви щирі — се скарб, дитино,
В днях проб ти скарб сей — найдеш в душі—
Колись сам спогад молінь дитячих
Знов верне віру — міць дасть тобі.

Боже!

Не дай, щоб темний ворог України
Нас поборов,
До рідних святощів і до країни
Ти, Отче, в серце кождої людини
Сам влив любов.
Досить вже сліз росило наші вії,
Досить вже втрат —
Не відбирай останної надії,
Що сонце волі нам ще заясніє,
Жде мир нас й лад.
Не дай допити нам до дна самого
Сю чашу вщерть —
Освободи нас з гнету вікового,
Ах, не засуджуй, Отче, люду строго
На згубу — смерть.
Ти, що лелії зберігаєш цвіти
У бурі час,
Захорони нас і дай достреміти
До повного життя і до освіти, —
Поглянь на нас!
По днях зневаги від тиранів влади,
По муках всіх,
Най промінь ласк Твоїх на нас упаде —
І діждемось в будуччині розради,
Добра і втіх!

———

Мова без слів.

Мої слова так слухає дитина!
У них крім слів є серця тихий зміст,
Що нам його несе життя хвилина,
Що серце серцю тілько доповість.
Даремні мури всі і перепони,
Як жаром серце в груди озовесь —
Дитино, слухай, тям — се наче дзвони
Грімкі, так голос серця той несесь.
Слова без сили, як говорять очи,
Як біль, зневага стиснуть нам уста
Як грім заграє через тіни ночи —
І блискавкою здійметься рука.
Дитя, слів слухай, грудею живою,
Ти відчувай їх зміст, життя живе,
Заприсягни присягою святою
Все, що доскаже серденько твоє.

ПОЯСНЕННЯ.

Алма́з, зу	діямант, брилянт, дорогий камінь
аро́м, му (арома́т)	милий запах (ростини)
Бага́ття, ття	огонь, огнище.
блаки́ть, ті	синява, лазурь
Вата́г, га	пастух, старший над пастухами
вдові́лле, лля	вдоволеннє
вередли́вий, а, е	примхуватий, примхливий
вишина́, ни	височина, височиня
ви́рей, рею (ви́рій)	теплий край (полудне)
відра́да. ди (розра́да)	втіха, потіха
вще́рть (ущє́рть)	по край, з краями
Гнеть (гнет)	вскорі, сейчас
Дебрь, рі	недоступний яр в горах
доса́да, ди	неприємність. прикрість
Жму́т, та (жму́ток)	жменя, невелика скількість
За́йвий, а, е	непотрібний, злишний
зану́да, ди	нудьга
защи́та, ти	охорона, опіка
зли́дні	біда, недоля
зли́нути	злетіти
змо́ра, ри	привид голодової смерти
знадо́ба, би	полет, здібність, спосібність
Ігра́, ри	ігранка, гра, забава
ідеа́л, лу	совершенство, досконалість
іде́я, ї	гадка, думка, поняттє
Ки́тяг, гу (ки́тях, ху)	грозд
крижани́й, а, е	ледяний
кубе́льце, ця (кубе́лечко)	гніздочко

Ла́вр, ру	лаврове деревце
ле́гіт, ту	теплий вітрець
лота́ч, ча (лата́ч)	болотна ростина, має жовтий [цвіт, цвите в маю.
лють, ті	студінь, сильний холод
Маскара́да, ди	маскова забава
мете́лиця, ці	курява снігова
метли́ця, ці (мітли́ця)	рід трави
мітко (метко)	живо, проворно
міць, моці	сила
мото́рно	жваво
мрія, її	уява, фантазія
Нами́сто, та	коралі
нао́кіл	кругом
нещáдно	безпощадно
Облу́да, ди	обман, лицемірство
оберіжли́во	обережно
обно́ва, ви	віднова, відродження
очере́т, ту	рід високої трави
Перу́ка, ки	штучне волосся на голову
печáль, лі	біль, горе, журба
плáй, ая	стежка в горах
пло́щінь (площада, площина)	площа, рівнина
полу́да, ди	засліпленнє, сліпота
понево́лі	насильно, мимоволі
пону́рий, а, е	мрачний, темний, сумний
поспі́льний, а, е	спільний
прину́ка, ки	припрошування, примушу- [вання
про́ліска, ки (підліска)	квітка, що цвите в нас вже при кінци марта та з початком квітня блідо-синім цвітом

пу́пінок (пу́пянок, пу́плішок)	пучок у квітки
пуття, ття	дорога (також змисл, товк)
Раюва́ти	тішитися
рядни́на, ни	одіж з грубого полотна, полотнянка
ряст, ту	підсніжник (веснівка) — цвите перша в марти, цвіт має білий
Сенза́ція, її	зацікавленнє, заінтересованнє
сказ, зу	знак, риса
скру́та, ти	жура, клопіт, тяжке положеннє
ску́ка, ки	нудьга
снага́, ги	сила, можність
спо́гад, ду	спомин, згадка
стон, ну	стогін
Трембі́та, ти (тримбі́та)	гуцульський дутий муз. інструмент (дуже довга труба)
„Труд“	товариство крою і шиття у Львові
ту́рма, ми	череда, стадо овець
Хаба́з, зу	бурян
хист, ту	здібність, дар, спосібність
хурто́вина	буря, заверуха
Чар, ру	краса
Ша́та, ти	одяг
Шува́р, ру	ростина о довгім листю росте на мочарах
Яр (ий), а, е	весняний (яр=весна)
яскір, ра	козелець, ростина що має жовтий цвіт і цвите в нас до пізна.
ясмін, на	корчевата ростина, цвите в червни білим пахучим цвітом

Народний Базар

в Перемишлі — в Народнім Домі

стоваришення зареєстр. з обм. порукою

веде книгарню, антикварню, трафіку, склад паперу і всяких шкільних і канцелярійних приборів. Купує і продає уживані книжки, образи, переписні картки, листівки, ґердани, вишивки і пр.

Видає власним накладом письменні твори. Приймає в члени. Уділ 50 М., вписове 5 М.

Приймає вкладки до обороту і опроцентовує по 4 від ста.

Накладом Народного Базару вийшло:

I. *Орест Авдикович:* Ой у рідному краю та на дикому полі. — Ціна 10 Марок.

II. *Др. Альфред Єнзен:* — Тарас Шевченко — літературна студія — перекл. Др. Івана Мандюка Ціна 60 М.

III. *Др. Альфред Єнзен:* — Перелицьована Енеїда Котляревського — перекл. Павла Волянського. Ціна 18. М.

IV. *Сольо-співи:* Випуск I. С. Людкевич: 1. Піду, втечу.... 2. Тайна. 3. Спи дитинко моя.

Випуск II. { Е. Форостина: В неволі тяжко. Б. Вахнянин: Сирітка і соловейко. С. Людкевич: Великопостна пісня.

3 0112 077653407